

El padró de Vic i la immigració

- Exigir el permís de residència per empadronar-se viola les lleis d'estrangeria i de règim local

XAVIER RIUS SANT*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 6.01.10

La decisió de l'Ajuntament de Vic d'exigir als estrangers que pretenguin empadronar-se que tinguin permís de residència vulnera tant la llei d'estrangeria com la llei 4/1996 de bases de règim local. També contradiu els criteris fixats pel Consell d'Empadronament de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), responsable del padró municipal a tot Espanya.

L'expedició del certificat d'empadronament no és una credencial d'admissió que els ajuntaments puguin concedir o no d'acord amb els seus interessos socials, sinó un acte administratiu que cada ajuntament ha de fer de les persones que hi resideixen. Si mirem el que diu la pàgina web de l'INE, veiem que «qualsevol persona que resideixi a Espanya està obligada a inscriure's en el padró del municipi on resideixi». En cap moment qüestiona la seva situació jurídica. I pel que fa als documents que cal acreditar, exigeix el DNI «o, tractant-se d'estrangers, el document que el substitueixi». En la totalitat de municipis espanyols s'ha considerat vàlid el passaport.

Quan es va aprovar l'any 2000 la llei d'estrangeria es va fixar un procediment de regularització per arrelament que exigia com a primer requisit acreditar uns anys de permanència a Espanya. El còmput d'aquest període comença el dia que els immigrants van a empadronar-

se. Per això, negar la inscripció al padró significa negar-los la possibilitat d'acollir-se al procediment que la llei preveu per regularitzar-los. A més a més, si no s'empadronen no es podran acollir no solament a la cobertura sanitària, sinó tampoc a l'educació, dret del qual, com va dictaminar el Tribunal Constitucional, en la seva sentència 236 del 2007, no es pot privar els irregulars.

El legislador podria haver perfilat les condicions de l'empadronament, bé en la llei d'estrangeria, bé en la llei de bases de règim local, però no ho ha fet, i hi ha llacunes sobre què és una vivenda. A Catalunya, el Síndic de Greuges va lamentar el 2008 la disparitat de criteris que tenien els ajuntaments en qüestions com l'exigència de cèdula d'habitabilitat —de la qual estan mancats molts baixos i habitatges rurals— i els metres quadrats. Recentment, l'Ajuntament de Reus ha endurit els requisits, cosa que ha motivat un moviment de rebuig, atès que no solament no ha solucionat el problema dels *pisos pastera* —que ningú qüestiona que han de ser eradicats—, sinó que ha generat una infinitat de traves a ciutadans espanyols que no han pogut acreditar les exigències, i que veuen perillar l'accés a la sanitat o l'escolarització. Però la disparitat de criteris que genera aquest buit està en les condicions de la vivenda, en cap cas en la situació jurídica de les persones. A Badalona ha estat gràcies a la mediació de l'ajuntament i les associacions, combinada amb sancions per qüestions com el soroll, com s'han eliminat la majoria de *pisos pastera*.

Però si ja és d'una manifesta il·legalitat aquesta decisió de l'Ajuntament de Vic de no empadronar els ciutadans que estan en situació irregular, també ho és la mesura política que l'acompanya: la decisió de passar a la policia, a iniciativa pròpia, les dades dels irregulars que resideixin a la

ciutat o d'aquells que sol·licitin empadronar-se i no tinguin el permís pertinent. Certament, la llei d'estrangeria i la llei de bases de règim local estableixen que la policia podrà accedir a les dades del padró municipal. Però, com va recalcar l'Agència Espanyola de Protecció de Dades en l'informe 39/2009, els ajuntaments cediran als cossos policials les dades relatives «al domicili dels afectats com a conseqüència d'una activitat investigadora» d'activitats delictives o contràries a la seguretat pública a petició de la policia, no a iniciativa dels ajuntaments.

L'Ajuntament de Vic, governat per CiU, PSC i ERC, desitja manifestar així que fa alguna cosa per frenar l'impacte de la immigració, i alhora pretén fer callar el discurs xenòfob de Plataforma per Catalunya, on el seu líder, **Josep Anglada**, no va dubtar a l'hora d'afirmar en l'últim congrés del partit que la majoria d'immigrants –amb papers o sense— són una xusma. Però els que comparteixen aquest discurs ignoren que sense aquests immigrants tota la producció agrícola i ramadera, les residències d'avis o la major part del servei domèstic s'ensorrarien. Van arribar a Osona perquè l'economia i les famílies necessitaven aquesta mà d'obra. Que vinguessin amb papers o sense és una cosa que depenia de la legislació. La majoria van arribar sense papers i després es van regularitzar.

Amb aquestes mesures, que l'ajuntament sap que jurídicament té perdudes, el que haurà aconseguit el seu alcalde, **Josep Maria Vila d'Abadal**, és dir: nosaltres no els hem volgut empadronar, però Madrid no ens ho ha permès; nosaltres hem demanat a la policia que els expulsés, però la policia no ha volgut. Ha donat la raó a **Anglada** i després culparà la llei de no poder expulsar-los. Això no és altra cosa que llançar pilotes fora i donar la raó als xenòfobs, i així no se solucionen els problemes de

convivència.

* Periodista. Autor d'El libro de la inmigración en España.